

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026-2029***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych, Instytut Matematyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Pedagogiki i Filozofii, Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	matematyka
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, VI semestr
Rodzaj przedmiotu	Specjalnościowy – z grupy zajęć przygotowujących do zawodu nauczyciela
Język wykładowy	Polski
Koordynator	dr Marta Pytlak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Marta Pytlak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
VI	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****Ćwiczenia:** zaliczenie na ocenę**Wykład:** egzamin**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiadomości i umiejętności nabyte podczas przedmiotu Pedagogika i Psychologia.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

W wyniku realizacji przedmiotu student:

C ₁	sprawnie posługuje się warsztatem pojęciowym dydaktyki oraz rozumie związki między różnymi elementami teorii kształcenia
C ₂	zna ogólne prawidłowości procesu nauczania – uczenia się i ich praktycznych zastosowań w planowaniu, realizacji oraz ewaluacji procesu kształcenia
C ₃	ma świadomość roli wykształcenia ogólnego i zawodowego w rozumieniu świata i kierowaniu sobą, projektowaniu własnego rozwoju osobistego i zawodowego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	<u>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</u> C.W.1.usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych, C.W.2. zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; C.W.3. współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów; C.W.4.zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne C.W.5. konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; C.W.6. sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście	NW4, NW5, NW6, NW7, NW14, NW15

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	
EK_02	<u>W zakresie umiejętności student potrafi:</u> C.U1. zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; C.U2. zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej C.U3. dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów C.U4. wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę C.U5. zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym C.U6. dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	NU1, NU2, NU3, NU4, NU11, NU15, NU18
EK_03	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: C.K1. twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów	NK4, NK6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna: geneza dydaktyki ogólnej jako nauki; przedmiot badań, zadania i funkcje dydaktyki. Współczesne systemy dydaktyczne. Proces nauczania i uczenia się: filozoficzne, psychologiczne i neurobiologiczne podstawy procesu nauczania – uczenia się; pojęcie procesu nauczania – uczenia się Cele kształcenia: pojęcie celu kształcenia, źródła celów kształcenia; funkcje i istota celów kształcenia; klasyfikacja celów kształcenia: cele główne, etapowe i szczegółowe; związek wartości z celami kształcenia; system edukacji w Polsce (podstawa programowa) Zasady kształcenia: Istota i wybrane klasyfikacje zasad; zasady w ujęciu konstruktywistycznym Metody kształcenia: pojęcie i wybrane typologie metod kształcenia; kryteria doboru metod kształcenia. Lekcja – struktura, typy lekcji. Konspekt, sprawozdanie. Specyfika lekcji matematyki wynikająca z celów nauczania. Podręczniki i środki dydaktyczne: pojęcie i funkcje podręczników szkolnych. Edukacja medialna: edukacja medialna w nauczaniu przedmiotowym; kompetencje medialne jako umiejętności kluczowe. Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów: pojęcie i istota oceny; cechy oceny szkolnej; ocena wewnętrzna i zewnętrzna osiągnięć uczniów.

8. **Nauczyciel – nowe spojrzenie na rolę nauczyciela-wychowawcy:** wzór osobowy pedagoga wychowawcy-opiekuna. Przygotowanie się nauczyciela do lekcji.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

1. **Proces nauczania – uczenia się:** realizacja nauczania – uczenia się w szkole; nauczanie – uczenie się wielostronne.
2. **Cele kształcenia:** taksonomia celów kształcenia; operacjonalizacja celów kształcenia; podstawa programowa a program nauczania i rozkład materiału (analiza).
3. **Treści kształcenia:** konstruowanie planów i programów nauczania na bazie podstawy programowej.
4. **Zasady kształcenia:** charakterystyka wybranych zasad kształcenia; zasada kształcenia umiejętności uczenia się i ustawiczności kształcenia.
5. **Metody kształcenia:** konwencjonalne i niekonwencjonalne, metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy; metody waloryzacyjne (eksponujące wartości); metody praktyczne (microteaching), metody aktywizujące, metoda projektów.
6. **Formy organizacyjne kształcenia:** podstawowe formy organizacyjne kształcenia; lekcja jako podstawowa forma kształcenia; struktura lekcji; typy lekcji i ich charakterystyka.
7. **Podręczniki i środki dydaktyczne:** rodzaje podręczników i środków dydaktycznych; przykłady ich wykorzystania; umiejętność konstruowania środków dydaktycznych. Edukacja medialna: nauczanie i uczenie się z użyciem komputera i Internetu; nowe media w pracy szkolnej.
8. **Planowanie i organizacja pracy dydaktycznej:** pojęcie planowania i organizacji; rodzaje planów nauczycielskich; zasady przygotowania się nauczyciela do zajęć; kontrola i ocena stopnia wykonania planów dydaktycznych. Planowanie lekcji o różnej tematyce, przygotowywanie scenariuszy lekcji, krytyczna analiza gotowych scenariuszy lekcyjnych.
9. **Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów:** formy oraz funkcje oceny, przyczyny różnych ocen; ogólne kryteria oceny szkolnej. Konstruowanie testów i sprawdzianów. Rola pracy domowej ucznia.
10. **Nauczyciel – nowe spojrzenie na rolę nauczyciela-wychowawcy:** typy wiedzy i kompetencji nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela.
11. **Niepowodzenia szkolne.** Trudności w uczeniu się uczniów: przyczyny niepowodzeń szkolnych; zestawienie zaburzeń rozwojowych będących przyczyną trudności w uczeniu się i niepowodzeń szkolnych; specjalne potrzeby edukacyjne; uczeń zdolny i jego cechy.
12. **Samokształcenie we współczesnych systemach dydaktycznych:** istota i tradycje samokształcenia; edukacja ustawiczna; dorośli uczą się inaczej; perspektywy uczenia się przez całe życie.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia audytoryjne - dyskusja, praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów.

Wykład - wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny	W, ĆW, EGZ
EK_02	Obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny	W, ĆW, EGZ
EK_03	Obserwacja w trakcie zajęć	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin: egzamin pisemny z pytaniami otwartymi, egzamin ustny - wykazanie się znajomością zagadnień poruszanych na wykładzie i na ćwiczeniach

Egzamin pisemny lub ustny ukierunkowany jest na sprawdzenie wiedzy wykraczającej poza znajomość faktów. Służy sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnień, umiejętności analizy i syntezy informacji, rozwiązywaniu problemów.

Kryteria oceny prac pisemnych oraz odpowiedzi ustnych:

- 5.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91%-100%
- 4.5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81%-90%
- 4.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71%-80%
- 3.5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-70%
- 3.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 51%-60%
- 2.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 51%

Ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Minimum 80% obecności na zajęciach, aktywny udział w zajęciach. W trakcie zajęć studenci oceniani są w systemie punktowym. Za zadania wskazane do realizacji przez prowadzącego (w trakcie zajęć lub jako praca własna studenta) otrzymują punkty (ustalane na bieżąco).

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie minimum 50% możliwych do zdobycia punktów.

Oceny końcowe kształtują się następująco:

- 91%-100% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: bdb (5.0)
- 81%-90% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: +db (4.5)
- 71%-80% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: db (4.0)
- 61%-70% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: +dst (3.5)
- 51%-60% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: dst (3.0)
- 0%-50% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: ndst (2.0)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. W. Lib, W. Walat (red): 2021, „Teoretyczne podstawy kształcenia ogólnego” – podręcznik dla studentów pedagogiki i przyszłych nauczycieli, Wyd. UR, Rzeszów 2. C. Kupisiewicz: 2005, „Podstawy dydaktyki”, WSiP, Warszawa 3. W. Okoń: 1998, „Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej”, ŻAK Wydawnictwo Akademickie. 4. J. Półturzycki: 2005, „Dydaktyka dla nauczycieli”, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń. 7.
Literatura uzupełniająca: 1. <i>Podstawa programowa do szkoły podstawowej wszystkich dostępnych edycji</i> 2. <i>Podręczniki nauczania matematyki w szkole podstawowej</i>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej